

Virusne i streptokokne infekcije

Grlobolja kod djece – virusne i streptokokne infekcije

U 85–90 % slučajeva grlobolju uzrokuju virusi. U tim slučajevima bolest je obično blažeg tijeka i prolazi bez potrebe za antibioticima.

Međutim, grlobolja može biti uzrokovana i bakterijom streptokok, koja uzrokuje nekoliko različitih bolesti.

Streptokokna upala nosa i ždrijela

Riječ je o blažem obliku streptokokne bolesti. Najčešći simptomi su:

- blago povišena tjelesna temperatura
- grlobolja
- crvenilo ždrijela

Streptokokna angina

Streptokokna angina je upala ždrijela i krajnika. Inkubacija traje 3 do 5 dana, a bolest najčešće počinje naglo.

Najčešći simptomi su:

- visoka temperatura
- jaka grlobolja
- opća slabost
- gubitak apetita
- povećani i bolni limfni čvorovi na vratu

Šarlah

Šarlah je također streptokokna bolest. Inkubacija traje 1 do 3 dana. Bolest počinje naglo s visokom temperaturom i grloboljom.

Nakon 1 do 2 dana javlja se sitan, crveni, točkasti osip koji je najizraženiji:

- ispod pazuha
- na donjem dijelu trbuha
- na unutarnjoj strani bedara

Nakon 6 do 7 dana osip blijedi, a može se pojaviti i ljuštenje kože na vratu, dlanovima i tabanima.

Način prijenosa

Streptokokne bolesti najčešće se javljaju tijekom jeseni i zime, a širenju infekcije pogoduje boravak u kolektivima poput vrtića, škola i domova.

Najčešći put prijenosa je kapljični – prilikom govora, kašljanja i kihanja.

Zbog toga je važno:

- pri kašljanju i kihanju prekriti usta maramicom
- nakon toga oprati ruke
- ako maramica nije pri ruci, kihnuti u pregib lakta kako bi se smanjila kontaminacija ruku i površina

Dijagnostika i liječenje

Kod streptokokne angine jedini siguran dokaz infekcije je izolacija streptokoka iz obriska ždrijela.

Bolest se liječi antibioticima (najčešće penicilinskim preparatima) kroz 10 dana.

Otpornost na određeni tip streptokoka može trajati godinama. Međutim, budući da postoji veliki broj različitih tipova streptokoka, moguće je da dijete više puta tijekom života oboli od streptokokne angine, kao i od šarlaha.

Dijete s navedenim simptomima ne smije dolaziti u vrtić. Dijagnozu postavlja liječnik, a liječenje uključuje mirovanje u kućnim uvjetima, uzimanje dovoljne količine tekućine te redovitu higijenu ruku.

Također je važno:

- redovito provjetravati prostoriju u kojoj dijete boravi
- dezinficirati predmete koje je dijete moglo kontaminirati sekretom

Kliconoštvo streptokoka

Asimptomatske kliconoše streptokoka u pravilu nije potrebno tražiti niti liječiti.

Kliconoštvo nije indikacija za antibiotsku terapiju. Neke osobe mogu i nakon završene odgovarajuće terapije ostati kliconoše streptokoka.

Zbog toga:

- nije potrebno raditi kontrolne briseve grla nakon završene terapije
- briseve nije potrebno uzimati zdravim kontaktima oboljele osobe

Brisevi se uzimaju samo kod osoba koje imaju simptome bolesti, kao što su:

- crveno ždrijelo
- povećani i crveni krajnici
- gnojni iscjedak
- otečeni i bolni limfni čvorovi na vratu

Smatra se da 15–20 % djece školske dobi tijekom zimskih mjeseci nosi streptokok u grlu bez ikakvih simptoma bolesti.

Istraživanja su pokazala da osobe koje su kliconoše, ali nemaju simptome bolesti, nisu u povećanom riziku od razvoja komplikacija. Zbog toga masovno uzimanje obrisaka ždrijela ili davanje antibiotika u većini slučajeva nije medicinski opravdano.

Zdravstvena voditeljica Martina Jurkić